

یادداشتی از علی حیدری؛ عضو و نایب رئیس هیأت مدیره سازمان تأمین اجتماعی نیمه محروم جمهوریت؛ جمهوری محرومان

یادداشت

بیمه‌شدگان و مستمیری بگيران سازمان تأمین اجتماعی نیمی از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند و اگر چه جزو اقشار مولد و زحمتکش جامعه هستند لکن در بهره‌مندی از منابع عمومی و اعتبارات دولتی، جزو محروم‌ترین افراد به حساب می‌آیند و غالباً شهروند درجه ۲ محسوب می‌شوند. کارگران متأسفانه و به هر تقدیر در هیچ‌یک از قوای سه‌گانه نیز دارای نماینده، سخنگو و مدافع نیستند و به خاطر فقدان تشکلهای واقعی که ماهیت صنفی و حرفه‌ای داشته باشند و بتوانند مطالبات اعضای خود را به خوبی نمایندگی کنند، عملاً در نظامات تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرایی و نظارتی کشور، همواره سرشان بدون کلاه می‌ماند و به‌رغم اینکه نقش محوری در تولید محصولات و خدمات دارند لکن از منابع عمومی و اعتبارات دولتی حصة کمتری نصیب آنها می‌شود.

سازمان تأمین اجتماعی اگر چه مبتنی بر سه‌جانبه‌گرایی و مشارکت بیمه‌شده (کارگر، کارمند، کارپذیر و...)، کارفرما و دولت شکل و قوام یافته لکن منابع مالی که دولت و کارفرما به حساب این سازمان واریز می‌کنند، جزو حقوق بنیادین کارگران بوده و تبدیل به یک سرمایه‌مشاع بین‌النسلی می‌شود. به عبارت دیگر، حق بیمه تأمین اجتماعی بخشی از بهره‌ای است که عوامل تولید به‌ویژه کارگران بایستی از ارزش افزوده تولیدی صنعت - بازارها بپردازند. به‌ویژه آنکه کارفرمایان حق بیمه تأمین اجتماعی بابت کارگران را جزو هزینه عملیاتی محسوب کرده و آن را از مصرف‌کنندگان دریافت می‌کنند. علاوه بر این کارفرمایان این حق بیمه کارگران را در مذاکرات سه‌جانبه مربوط به تعیین دستمزدها (شورای عالی کار) به عنوان جزئی از دستمزد، مجدداً به حساب کارگران می‌گذارند. این در حالی است که به خاطر فرار بیمه‌ای قشری، کارگاهی، تعدادی و ربالی بخش قابل توجهی از حق بیمه‌ای را که کارفرمایان در محاسبات و مذاکرات دستمزدی مطرح می‌کنند، به سازمان تأمین اجتماعی نمی‌پردازند.

کما اینکه در حال حاضر صرف‌نظر از فرار بیمه‌ای، کارفرمایان بالغ بر ۵۰ هزار میلیارد تومان به سازمان تأمین اجتماعی بدهکارند. در زاویه دیگر از این مثلث

سه‌جانبه، دولت نیز طی چند دهه اخیر سهم‌الشرکه قانونی خود را به سازمان تأمین اجتماعی و در واقع به کارگران نپرداخته است و تنها بیمه‌شدگان (کارگران، کارمندان و...) هستند که خوش حساب بوده و قبل از دریافت حقوق خود، حق بیمه متعلقه از آن کسر می‌شود.

روند رو به تزاید تولید و انباشت بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی یک امر مزمن و سنواتی است و متأسفانه تاکنون غالب دولت‌ها در این زمینه، کارنامه خوبی از خود برای نگذاشته‌اند و در حال حاضر بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی، بالغ بر ۳۶۰ هزار میلیارد تومان رسیده که این رقم با اعمال نرخ سود اوراق مشارکت محاسبه شده است. این در حالی است که ارزش روز واقعی آن در مقایسه با سایر صنعت - بازارها حداقل پنج برابر این رقم خواهد بود و این یعنی عدم‌التفیع مضاعف کارگران که صاحبان واقعی این ذخایر و اندوخته‌ها هستند. طی چند دهه اخیر به‌رغم اینکه دولت، مجلس و... به روند بدهی‌های دولت به بانک مرکزی، بدهی‌های دولت به پیمانکاران طرح‌های عمرانی و بدهی‌های دولت به بنیادها، نهادهای و قرارگاه‌ها حساس هستند، لکن در قبال بدهی دولت به کارگران (سازمان تأمین اجتماعی) حساسیتی به خرج نمی‌دهند و گامی عملی در رابطه با تأدیه این بدهی‌ها بر نمی‌دارند.

طرفه آنکه طی یک دهه اخیر که صندوق‌های دولتی و دوجانبه (کارمند - دولت) مربوط به دستگاه‌های اجرایی دچار کسری شده‌اند، دولت صدها هزار میلیارد تومان به آنها کمک بلاعوض می‌کند.

برای همسان‌سازی مستمری‌های کارکنان به گونه‌ای که مغایر با اصول علمی و برخلاف تجارب دنیا و حتی کشورهای ثروتمند است، نرخ جایگزینی

شخص مقایسه حقوق بازنشسته با فرد شاغل مشابه) در ایران به بالاتر از ۱۰۰ رسیده و سرجمع دریافتی افراد بازنشسته از دریافتی فرد شاغل مشابه خودشان بیشتر شده و در این شرایط هیچ انگیزه‌ای برای کار و تلاش وجود ندارد.

مضحک‌تر آنکه این صندوق‌های دولتی اکنون مشغول شرکت‌داری و بنگهداری هستند و در حالی که طبق قانون، این صندوق‌ها بایستی ابتدا شرکت‌های خود را بفرشند و خرج پرداخت مستمری کنند و سپس دولت به آنها کمک کند (از منظر اینکه تضمین تداوم خدمات‌رسانی و تعهدات قانونی صندوق‌های بازنشستگی با دولت است) مع‌الاف که دولت به حدود ۱۸ صندوق دولتی دوجانبه که کارمندان در آن هستند و بنگاهدار بزرگ نیز به شمار می‌آیند برای بالا بردن مستمری کارمندان کمک بلاعوض اعطا می‌کند اما از دادن بدهی خود به سازمان تأمین اجتماعی برای متناسب‌سازی حقوق کارگران بازنشسته، استنکاف می‌ورزد.

نتیجه آنکه نیمی از جمعیت کشور که اتفاقاً در صحنه‌های انقلاب، جنگ، بازسازی و در عرصه تولید همیشه در صف مقدم بوده و هستند، در زمان توزیع منابع عمومی و اعتبارات دولتی در انتهای صف قرار گرفته و می‌گیرند و هیچ‌گاه در نظامات تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرایی و نظارتی نظام، به چشم نمی‌آیند و چه بسا در بسیاری از بودجه‌های سنواتی کل کشور حتی از انتهای صف هم به بیرون صف پرتاب شده‌اند.

در بودجه سال ۱۴۰۰ نیز همین قصه تلخ تکرار شد و دولت در لایحه اولیه بودجه کل کشور، اعتباری را جهت بازپرداخت بدهی‌های خود به سازمان تأمین اجتماعی (حتی برای تأدیه بدهی‌های جاری دولت که در سال آینده بالغ بر ۶۰ هزار میلیارد تومان می‌شود) پیش‌بینی نکرده و در

کمیسیون تلفیق مجلس نیز رقم نازلی لحاظ شد و زمانی که کلیات مصوبات کمیسیون تلفیق در خصوص لایحه بودجه کل کشور رد شد و لایحه جهت اصلاح در دستور کار دولت قرار گرفت مجدداً رقم لازم نیز برای تأدیه بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی (برای پوشش بدهی‌های جاری دولت و نیز برای اختصاص به متناسب‌سازی مستمری کارگران بازنشسته) پیش‌بینی نشد. به قرار اطلاع؛ به‌رغم همه تکالیف قانونی دولت (ماده ۱۲) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر تأدیه کامل بدهی‌ها در طول سال‌های برنامه و به‌رغم همه قول و قرارهایی که دولت به کارگران داده بود، در اصلاحیه بودجه سال ۱۴۰۰ که در هفته گذشته از سوی دولت به مجلس ارسال شده و به‌زودی در دستور کار مجلس قرار خواهد گرفت هیچ رقمی برای تأدیه بدهی‌های دولت به سازمان (جهت اختصاص به متناسب‌سازی مستمری کارگران) لحاظ نشده و ارقام لحاظ شده، حتی تکاپوی بدهی‌های بیمه‌ای جاری دولت به سازمان تأمین اجتماعی را نمی‌دهد.

به نظر می‌رسد تا توجه به اینکه مادر آستانه انتخابات ریاست جمهوری قرار داریم، بایستی جامعه کارگری و قاطبه بیمه‌شدگان و مستمیری بگيران سازمان تأمین اجتماعی با دقت عملکرد متولیان و مسئولان نظام در دولت و مجلس را در ارتباط با تأدیه بدهی‌های دولت به کارگران زیر نظر داشته و رصد کنند و به کسانی رأی دهند که گام‌های عملی در بازپرداخت بدهی‌های بیمه‌ای دولت به سازمان تأمین اجتماعی برداشته و بردارند.

فعلاً در مجلس، دولت و کل اجزای نظام، همه کاندیدای ریاست جمهوری هستند و همگی احساس تکلیف کرده و می‌کنند، لذا جامعه کارگری بایستی دقیقاً رصد کند و ببیند چه کسانی وقاعدار قبالتأدیه مطالبات بیمه کارگران (سازمان تأمین اجتماعی) از دولت، حساس هستند و برای تأدیه بدهی‌های بیمه‌ای دولت گام‌های عملی برمی‌دارند. پیشنهاد می‌کنم میزان تلاش افراد در احزاب و نحلتهای سیاسی کشور (اصولگرا، اصلاح‌طلب، اعتدالی، کارگزاران و...) برای تأدیه بدهی‌های بیمه‌ای دولت به سازمان تأمین اجتماعی، ملاک و معیار حمایت جامعه کارگری از آنان در انتخابات ریاست جمهوری قرار گیرد.

اقتصاد آنلاین
ATIYE ONLINE NEWS AGENCY

atiyeonline.ir

آنکه طی یک دهه اخیر که صندوق‌های دولتی و دوجانبه (کارمند - دولت) مربوط به دستگاه‌های اجرایی دچار کسری شده‌اند، دولت صدها هزار میلیارد تومان به آنها کمک بلاعوض می‌کند

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

بابتکار وزارت کشور بر گزار شد

نشست سه‌جانبه بیمه سلامت پناهندگان

خبر

نشست سه‌جانبه بیمه سلامت در خصوص نحوه ارائه خدمات بیمه درمانی بهتر به پناهندگان با حضور محمودی، مدیرکل امور اتباع و مهاجران خارجی وزارت کشور، ایوب فریسن، رئیس دفتر نمایندگی کمیساری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان در جمهوری اسلامی ایران و محمد مهدی ناصحی،

مدیرعامل بیمه سلامت ایران در محل سازمان بیمه سلامت ایران برگزار شد. در ابتدای نشست ناصحی، مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ایران گزارشی از همکاری‌های صورت گرفته در چند سال اخیر در ارائه خدمات بیمه‌ای به پناهندگان در جمهوری اسلامی ایران ارائه داد و افزود: «سازمان بیمه سلامت ایران هرگونه خدمات بهداشتی و درمانی که به مردم

ایران داده می‌شود به پناهندگان ساکن در کشور نیز ارائه می‌کند و تمامی مراکز بهداشتی و درمانی که طرف قرارداد با بیمه سلامت باشند به پناهندگان نیز خدمات ارائه می‌دهند.» در ادامه نشست، محمودی مدیرکل امور اتباع و مهاجران خارجی وزارت کشور؛ از مجموعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به طور ویژه از سازمان بیمه سلامت که در

زمان همه‌گیری بیماری کرونا در ارائه خدمات‌رسانی به اتباع خارجی تلاش‌های زیادی داشتند، قدردانی کرد. محمودی به طرح بیمه سلامت پناهندگان به عنوان ابتکار مناسب دولت جمهوری اسلامی ایران در جهان اشاره و اظهار داشت: «به‌رغم وجود تحریم‌های بین‌المللی و ظالمانه علیه کشور ایران، بدون هیچ‌گونه تبعیضی به پناهندگان ساکن در کشور

همانند مردم ایران، بالاترین خدمات توسط دولت جمهوری اسلامی ایران ارائه داده می‌شود.» فریسن، رئیس دفتر نمایندگی کمیساری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان نیز از خدمات جمهوری اسلامی ایران در ارائه خدمات درمانی و بیمه‌تشرک و آمادگی خود را جهت بهتر شدن نوع خدمات به پناهندگان اعلام کرد.